

UTRECHT

Aan

Beste collega, beste

Toch maar weer een nieuwsbrief. Het gesprek met de bisdomstaf, plannen voor een lezing, het synodaal proces en de berichten uit de landelijke vereniging moeten zeker gedeeld worden.

En dan blijven er nog enkele algemeenheden over die ook de moeite van het lezen waard zijn... Daarom dus ...

Mede namens Marion Korenromp en Maroesjka Slegers, Leo Geurts

Kort verslag gesprek met bisdomstaf

Op 8 januari waren Maroesjka en ondergetekende uitgenodigd op de Maliebaan. Kardinaal Eijk, dr. Zuidwijk en mgr. Hoogenboom waren onze gesprekspartners.

Aan de orde waren 3 punten die we in de consultatierondes hadden gehoord, naast enkele andere puntjes.

Het eerste punt ging over de competentie van kerkbesturen, met name in geval van ziekte en naderende arbeidsongeschiktheid. Die leek in enkele situaties niet zo adequaat. De cursus voor kerkbesturen bleek over de kerkrechtelijke aspecten te gaan, andere deskundigheden worden eigenlijk verondersteld omdat veel kerkbestuursleden ook werkgever of leidinggevende zijn. Maar bij concrete vragen kan natuurlijk ook het bisdom of de arbo-dienst gebeld worden!!

Het 2^e punt betrof de procedure die gevolgd is om 'missionair kerk zijn' onder parochies en pastores bekend te maken. Van onze kant waren er vragen over de betrokkenheid van pastorale werkers en de snelheid waarmee evaluaties gepland werden. Het blijkt dat het bisdom is ingegaan op een aanbod van de stichting ..... en dat binnen een jaar per parochie gekeken wordt: is dit wat voor jullie in jullie omstandigheden. Het hele project zou 3 jaar duren.

De derde kwestie betreft de onveiligheid en ongelijkheid die met name vrouwen voelen in pastorale teams. De consultatie ronde in het afgelopen jaar bracht die – naast het bekende probleem van de werkdruk- aan het licht. Enkele voorbeelden maakten wel indruk, maar het probleem werd snel teruggebracht naar de teams en de individuele vrouwen zelf.

Het is natuurlijk ook een relatie ding... het is niet op te lossen met decreten of bepalingen. Maar een verwijzing naar de individuele biechtvaders lijkt ons wat te beperkt. Begeleiding van teams – ook van duo's – kan verhelderend werken, lijkt ons.

De vertegenwoordiging van de Utrechtse pastorale werk(st)er in de LKR blijft een punt van aandacht. Zijn we in het stadium aanbeland dat de vrijwilliger aangewezen moet worden...??

Lezing over kerkelijk spreken van 'gender'

Anton Ten Klooster heeft in het blad *Communio* vorig jaar een uitvoerig stuk geschreven over het kerkelijk spreken over 'Gender'. Wat zijn uitgangspunten? Welke ruimte lijkt er te zijn? Waar hebben we allemaal mee rekening te houden? Hoe gaat

de kerk om met pastorale nood situaties etc.

Anton heeft aangeboden om ook voor de VPW Utrecht een lezing te houden over de gender problematiek en de kerk en de vragen die er leven in de praktijk. De bedoeling is ook dat het een gesprek wordt, niet alleen een zender geïntereerd verhaal. Houd de berichtgeving in de gaten. De datum en plaats (wrsch Utrecht of Houten) worden binnenkort bekend.

Kruispunt over werkdruk onder pastores

Hoogstwaarschijnlijk is de uitzending van Kruispunt (KRO-NCRV) op **zondag 13 februari 2024** gewijd aan het thema *werkdruk onder pastores*. Aan het tot stand komen van deze uitzending, die om 17.10 uur begint, heeft de VPW een bescheiden bijdrage geleverd.

Uit de landelijke vereniging

Even voorstellen

Het landelijk bestuur van de Branchegroep RK Pastoraal Werkenden binnen CNV/Kerk en Ideëel, de voormalige VPW, wordt gevormd door een groep van zeven mensen, te weten **Marianne van Tricht** (voorzitster), **Germa Kamsma-Kunst** (bisdom Groningen-Leeuwarden), **Leo Geurts** (aartsbisdom Utrecht en afgevaardigde sectorbestuur CNV/Kerk en Ideëel), **Kiki Kint** (bisdom Haarlem-Amsterdam), **Ton Halin** (bisdom Rotterdam, penningmeester en afgevaardigde sectorbestuur CNV/Kerk en Ideëel), **Jeroen Houben** (bisdom Breda) en **Guus Prevoo** (Limburg en bisdom Den Bosch, contactpersoon landelijk bestuur en webmaster). In het kort [stellen de diverse bestuursleden zich voor](#).

Wie in contact wil met het landelijk bestuur, kan e-mailen naar rkpastoraalwerk@cnv.nl. Je kunt natuurlijk ook contact opnemen met de coördinatiegroep Limburg-Den Bosch via administratie@st-groenewold.nl.

Let op: voor vragen over je lidmaatschap, adres- of andere wijzigingen en voor een verzoek tot ondersteuning bij problemen op je werk, moet je [contact opnemen met het CNV](#). En daar kun je ook terecht voor een afspraak maken met een vertrouwenspersoon tot en met een datum prikken voor het snel invullen van je belastingaangifte. Waar je ook hulp bij nodig hebt, het CNV staat voor je klaar.

Eén CNV

De streefdatum van 1 januari 2024 om te komen tot één CNV, het opgaan van CNV Connectief, CNV Vakmensen, CNV Jongeren en CNV Vakcentrale in één vereniging, is niet gehaald. Nu staat 1 april 2024 genoteerd als nieuwe datum voor de start van één CNV, waarna een nieuw bestuur aan de slag kan en de diverse managers in hun nieuwe rol kunnen worden geplaatst.

CNV Extra

[CNV Extra](#) is een platform voor CNV-leden om met korting uitstapjes, keukenapparatuur, elektronica en andere hebbedingetjes te kopen. Om er gebruik van te maken moet je je éénmalig registreren en daarna inloggen met je lidnummer en wachtwoord.

Marloes Kortland nieuwe bestuurder Kerk en Ideëel

Na vertrek van Karin Kasper vanwege vervroegde pensionering is Marloes Kortland de nieuwe bestuurder bij CNV Connectief met de sector Kerk en Ideëel in haar portefeuille. Tot de sector Kerk en Ideëel behoren naast onze beroepsgroep RK Pastoraal Werkenden de branchegroepen Kerkelijke Werkers, Kerkelijke Medewerkers en Kusters. We wensen Marloes veel succes met haar werkzaamheden.

Tijd en ruimte om te rouwen

CNV vindt het belangrijk dat werknemers meer ruimte en tijd krijgen om te rouwen na een ingrijpend verlies. Ook op de werkvloer. Daarom probeert CNV in Cao's afspraken te maken over een langere rouwtijd. Verder is er een thema-webpagina [Rouw op het werk](#) met achtergrondinformatie en kan er een [handleiding](#) aangevraagd worden.

**Nodig nu
iemand uit!**

Met jouw collega's staan we sterker.

Maak CNV groter, introduceer jouw collega's en profiteer allebei van de voordelen. Ontdek onze aantrekkelijke actie, voor jou én degene die je uitnodigt.

- Het nieuwe lid betaalt de eerste zes maanden slechts 4,- per maand
- Jij ontvangt een cadeaubon van €20,-

Nieuw lid aanmelden

Bezinnen op de toekomst

In april wil het bestuur van de landelijke vereniging zich gaan bezinnen op de toekomst van de VPW. Ons ledental neemt af, Het aantal werkende leden is nu al minder dan 1/3 van het totaal; in sommige bisdommen lijkt het onmogelijk om een vertegenwoordiger te vinden voor het algemeen bestuur- Met andere woorden: we moeten ons bezinnen op missie en organisatie. We hopen dat op een landelijke dag te doen..

 Beroepsgroep VPW

Beroepsvereniging van r.-k. pastores

Synodaal proces.

Toen afgelopen oktober aan het eind van de synodale vergadering in Rome het synthesedocument *'Een synodale kerk op zending'* verscheen, werd daarbij niet aangereikt hoe dit document onder alle gelovigen besproken moest worden. Om hier richting aan te geven werd in december vanuit Rome een 'routekaart' gepubliceerd met een concreet stappenplan, dat twee sporen bevat:

Luisterend op weg

1. De lokale geloofsgemeenschappen worden opgeroepen om na te denken over hoe te groeien als synodale kerk:
  - reflectie op hoe vorm gegeven kan worden aan medeverantwoordelijkheid; ieder naar zijn/haar talenten en charisma?
  - verbreding en verdieping van synodaliteit in missionair perspectief: hoe kun je synodaliteit inoefenen en hoe doe je dat samen met anderen en vooral met groepen, die nog nauwelijks of niet gehoord worden?Het gaat in deze fase van de synode dus nadrukkelijk over synodaliteit en *hoe* de gevraagde reflectie op een synodale wijze kan plaatsvinden.
2. Daarnaast worden de professionals en de professionele organisaties uitgenodigd om een aantal specifieke thema's en onderwerpen nader te onderzoeken en uit te diepen.

Nu worden de parochies in alle bisdommen opgeroepen en uitgenodigd om deel te nemen aan de nieuwe consultatieronde. Ter ondersteuning en ter aanvulling van dit landelijke proces wordt vanuit 'Luisterend op weg' handvaten* aangereikt om het synthesedocument om het document inzichtelijk en bespreekbaar te maken.

**Ga dus aan de slag met de consultatieronde,
plan en organiseer in de maanden februari en maart 2024 rondetafelgesprekken:
thuis in kleine kring, met familie of vrienden,
in de congregatie, in de parochie
of in een ander gezelschap.**

Het resultaat van alle gesprekken moet **vóór 1 april 2024** worden aangeleverd bij de betreffende bisdommen, die een samenvatting hiervan naar Rome sturen.

Meld je rondetafelgesprekken aan bij info@luisterendopweg.nl: dan nemen wij ze op in de [Agenda](#). Zo kan iedereen aansluiten!

Heb je vragen of tips over deze consultatieronde? Ook dan kan je op dit e-mailadres terecht!

* Een toolbox met handvaten is op deze website opgenomen onder de tab [Zelf aan de slag > Toolbox en cursussen](#).

Netwerk Katholieke Vrouwen:

Daarom nodigt het NKV alle katholieke vrouwen uit om voor 2 april 2024 een rondetafelgesprek te organiseren, met vrouwen en mannen: thuis in kleine kring, in de parochie, in de congregatie of in een ander gezelschap.

Op zaterdag 2 maart 2024 is er voor belangstellenden en genodigden een landelijke rondetafelbijeenkomst over de synodevragen, in het Sint-Janscentrum in Den Bosch. Het NKV organiseert dit samen met de andere partners van het synodeproject 'Luisterend op weg'. Wil je ook meepraten tijdens deze landelijke rondetafelbijeenkomst op 2 maart, stuur dan een e-mail naar info@luisterendopweg.nl onder vermelding van 'rondetafel NKV'. Je ontvangt dan een uitnodiging.

Oprichting Laudato Si'-instituut

Op 1 december 2023 is op initiatief van [Socires](#) en de Radboud Universiteit het [Laudato Si'-instituut voor integrale ecologie](#) opgericht. Het instituut doet vanuit een integraal en discipline-overstijgend perspectief academisch onderzoek naar duurzaamheid en rechtvaardigheid. Daarbij is niet alleen aandacht voor chemische, technische en biologische aspecten, maar ook voor de politieke, economische, filosofische, ethische en spirituele dimensie van de ecologische crisis.

Op diezelfde dag nam Frans Wijsen afscheid als hoogleraar missiologie aan de Radboud Universiteit. In zijn [afscheidsrede](#) *Ook de Waal kan een gevoel uitdrukken* pleitte Wijsen voor een nieuwe verbinding tussen mens en natuur: 'De natuur heeft z'n eigen subjectiviteit, empathie is niet voorbehouden aan de mens.'

Ook Socires kent een [programma Laudato Si' / Integrale Ecologie](#). Welke wereld willen we achterlaten aan onze kinderen? Hoe zorgen we ervoor dat de samenleving waarin we leven ecologisch én sociaal rechtvaardiger wordt? In de kern zijn dit de vragen waar het programma om draait.

En ten slotte is ook de [Laudato Si'-alliantie](#) actief met een aanbod voor mensen en pastores die meer willen weten over Laudato Si' en de exhortatie Laudate Deum en die activiteiten daaromtrent willen opzetten.

Aan onderzoek, verdieping en ondersteuning dus geen gebrek. Nu nog in de parochies en geloofsgemeenschappen de handen uit de mouwen steken om duurzaamheid en solidariteit in de praktijk te brengen. Nog steeds in het aantal [groene kerken](#) in het bisdom Den Bosch en in Limburg aan de bescheiden kant. En ook het aantal [fairtrade-kerken](#) mag best omhoog. Gelukkig zijn er elders in het land meer initiatieven vanuit kerkgemeenschappen, getuige ook de Facebook-pagina [Duurzaam leven volgens paus Franciscus](#).

Internationaal kent de [Laudato Si'-movement](#) een nieuwe directeur in de persoon van Susana Réfega. Susana komt uit Portugal en gaf daar leiding aan [Fundação Fé e Cooperação](#) (Stichting voor geloof en samenwerking), een bij [CIDSE](#), de internationale samenwerking van katholieke ontwikkelingsorganisaties, aangesloten NGO. Susana was enige jaren lid van het bestuur van CIDSE. Van oorsprong is ze veearts en ze is gepromoveerd in de moleculaire en cellulaire biologie. Wie nader kennis wil maken met Susana kan klikken op haar foto links.

Laudato Si' en Laudate Deum in de parochie

De komende vastentijd is niet alleen een goede tijd om via Vastenactie wereldwijde solidariteit gestalte te geven, maar ook om je te bezinnen op je levenswijze en met name op de consequenties daarvan voor medemens en milieu. De encycliek Laudato Si' en de daarmee samenhangende exhortatie Laudate Deum van paus Franciscus bieden daarvoor een goede gelegenheid.

Matty van Leijenhorst van de Laudato Si' Alliantie Nederland vatte de tekst van Laudato Si' samen in gewone taal voor een groter publiek in het boek *Aan U alle lof*. Een mooie vastenactiviteit is om dit boek met een groep uit de parochie te lezen en eventueel samen met de pastores preken erover voor te bereiden. Het boek is onder meer te bestellen via [Adveniat](#).

Medewerk(st)ers van de Laudato Si' Alliantie zijn beschikbaar voor [lezingen en workshops](#).

Liturgische suggesties voor de vastentijd vindt men bij de [Laudato Si' Alliantie Nederland](#). Ook Vastenactie heeft een katern [Bouwstenen voor bezinning](#), met onder meer een meditatieve viering aan de hand van teksten uit encycliek en exhortatie.

En natuurlijk zou ook de documentaire The Letter vertoond kunnen worden. De documentaire gaat over de crisis van de aarde en de impact ervan op mens en ecologie wereldwijd. De docu is online beschikbaar op [YouTube Originals](#) en kan gratis worden bekeken. De [Laudato Si' Alliantie](#) heeft materialen voor organisatie, promotie en nagesprekken beschikbaar.

Op zaterdag 20 april 2024 organiseert Laudato Si' Alliantie Nederland in Den Bosch de *Dag van de Aarde*, een ondersteuningsdag voor iedereen die in parochie, school of club bezig is met het thema duurzaamheid en klimaatverandering. Kijk voor meer informatie op de [website van de Alliantie](#). En voor wie nu alvast meer tips wil hebben hoe parochie en kerkgebouw te verduurzamen zijn, kan terecht op de [toolkit van GroeneKerken](#).